

**UCHWAŁA NR X/60/2025
RADY MIEJSKIEJ W ŁOPUSZNIE**

z dnia 30 stycznia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Łopuszno na lata 2025-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2024 poz. 1465) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2023 poz. 2151) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U.2023 poz. 1939 ze zm.) Rada Miejska w Łopusznie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji:

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Łopuszno na lata 2025-2028 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Ramowy Plan Finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Łopuszno na rok 2025, stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały. Ramowe Plany Finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Łopuszno na rok 2026, 2027 oraz 2028 zostaną uchwalone w drodze odrębnych uchwał Rady Miejskiej w Łopusznie, po uchwaleniu budżetu na dany rok.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Łopuszno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Łopusznie

**Sławomir
Mariusz Staszczuk**

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE ŁOPUSZNO
NA LATA 2025-2028**

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Podstawy prawne.....	5
Rozdział I – Diagnoza	6
Wstęp	6
Diagnoza Problemów Społecznych – wnioski	6
Diagnoza Problemów Społecznych – rekomendacje.....	13
Dane statystyczne	17
Rozdział II – Założenia i Adresaci Programu	19
Rozdział III – Realizatorzy Programu (posiadane zasoby)	20
Rozdział IV – Cele Programu	21
Rozdział V – Zadania Programu i sposoby ich realizacji.	22
Rozdział VI – Przewidywane rezultaty	27
Rozdział VII – Finansowanie zadań.....	28
Rozdział VIII – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	29
Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:.....	29
Zasady wynagradzania Członków Komisji	30
Rozdział IX – Monitoring i ewaluacja	31
Rozdział X – Postanowienia końcowe	32

WPROWADZENIE

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (zwany dalej Programem), zaplanowany został do realizacji na lata 2025-2028. Z jednej strony, stanowi on kontynuację działań (programów) realizowanych w tym zakresie na terenie Gminy Łopuszno we wcześniejszych latach, ale jednocześnie wprowadza nowe zadania ukierunkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień (alkoholowych, narkotykowych oraz behawioralnych).

Zaznaczyć trzeba, że ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469), dokonano zmian dotyczących polityki państwa w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Dotychczas uchwalane przez gminy/miasta programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania od substancji psychoaktywnych (względnie: przeciwdziałania narkomanii), mogą być rozszerzone o kwestie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (zgodnie z nowym brzmieniem art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywana jest grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Często są to zachowania akceptowane społecznie. Przykładami uzależnień behawioralnych są: hazard, uzależnienie od komputera (oraz gier komputerowych), fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), zakupoholizm, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym odżywianiu).

Uzależnianie od alkoholu, jak również uzależnianie od narkotyków bądź substancji psychoaktywnych, są z kolei uzależnieniami fizjologicznymi. Tego rodzaju uzależnienia są charakteryzowane jako nabyta silna potrzeba stałego zażywania określonych substancji, odczuwana jako szereg dolegliwości fizycznych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W kontekście nowego brzmienia art. 4¹ ust. 2, planując działania w ramach Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia 2021-2025. Jednym z celów operacyjnych jest „Profilaktyka uzależnień” (Cel operacyjny nr 2), do którego przypisano następujące zadania:

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych

w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;

5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Wobec wszystkich wymienionych zadań jako jednego z realizatorów wymieniono jednostki samorządu terytorialnego.

Niniejszy Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z tychże uzależnień. Jest także dostosowany do specyfiki problemów występujących na terenie Miasta i Gminy Łopuszno i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż niniejszy Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów dot. uzależnień, uchwałami Rady Miejskiej.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej albo centrum usług społecznych, ewentualnie inna jednostka. W celu realizacji gminnego/miejskiego programu wójt/burmistrz/prezydent miasta może powołać pełnomocnika. W przypadku Miasta i Gminy Łopuszno, realizatorem będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: GKRPA), przy wsparciu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy oraz współrealizacji Programu również inne podmioty (wskazane w dalszej części Programu).

PODSTAWY PRAWNE

Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028:

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm., ze szczególnym uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw; Dz. U. z 2021 r., poz. 2469);
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.);
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673, ze szczególnym uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 9 marca 2023 r. w sprawie zmiany ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw; Dz. U. z 2023 r., poz. 535);
4. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1670);
5. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 799);
6. z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.);
7. z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1491)

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025; Dz. U. z 2021 r., poz. 642);
2. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r., M.P. z 2023 r., poz. 1232)

Należy również wskazać, że niniejszy Program jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łopuszno na lata 2023-2028, przyjętej Uchwałą Nr XLIV/368/2022 Rady Gminy w Łopusznie z dnia 28 grudnia 2022 r.

ROZDZIAŁ I – DIAGNOZA

Wstęp

Konkretnie działania profilaktyczne w zakresie uzależnień wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska. Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Miasta i Gminy Łopuszno jest Diagnoza Problemów Społecznych, którą przeprowadzono wśród mieszkańców w okresie październik-listopad 2024 r. W badaniu łącznie wzięło udział 595 osób (104 dorosłych mieszkańców, 474 uczniów szkół podstawowych, a także 17 przedstawicieli instytucji pomocowych). Badanie odnosiło się między innymi do takich problemów jak: uzależnienie od alkoholu, zażywanie narkotyków, przemoc domowa oraz uzależnienia behawioralne.

Z uwagi na bardzo obszerny charakter wskazanego dokumentu, na potrzeby niniejszego Programu zaprezentowane zostaną jedynie wybrane wnioski oraz rekomendacje, zawarte w Diagnozie (dot. problemów uzależnień).

W dalszej części niniejszego Rozdziału, zawarte zostały dane statystyczne dot. problemu uzależnień (dane z instytucji gminnych).

Diagnoza Problemów Społecznych – wnioski

Problemy społeczne z perspektywy dorosłych mieszkańców

Problem alkoholowy

Respondenci najczęściej spożywają alkohol kilka razy w roku (31,73%), co wskazuje na umiarkowane nawyki w spożyciu w badanej grupie. Warto zauważyć, że 24,04% badanych deklaruje całkowitą abstynencję, co może wynikać z indywidualnych przekonań, zdrowia lub wpływu środowiska społecznego. Regularne picie (kilka razy w miesiącu) deklaruje 15,38% badanych, podczas gdy codzienna konsumpcja dotyczy 5,77% osób, co stanowi potencjalnie ryzykowną grupę wymagającą wsparcia edukacyjnego.

Najczęściej spożywanym alkoholem są piwo lub cydr (46,25%) oraz wino (43,75%). Mocne alkohole, takie jak whisky, drinki czy wódka, wybiera odpowiednio 25% i 17,5% badanych, co może wskazywać na różnorodność preferencji, być może związanych z wiekiem lub okazją.

Spożywanie alkoholu odbywa się najczęściej podczas zorganizowanych spotkań towarzyskich u znajomych (56,25%), a także w domu (53,75%). Imprezy rodzinne, takie jak urodziny czy święta, są okazją do konsumpcji dla 45% ankietowanych, co podkreśla rolę alkoholu w tradycyjnych spotkaniach rodzinnych.

Spożywanie alkoholu w samotności jest rzadsze – 45% badanych twierdzi, że nigdy tego nie robi, ale 10% przyznaje, że zdarza się to często, co wskazuje na ryzyko izolacji wśród tej grupy. W stanie fizycznym po spożyciu alkoholu dominują odczucia minimalne (42,5%) oraz lekkie rozluźnienie (36,25%), co sugeruje umiarkowane ilości spożywanego alkoholu. Jednakże 5% badanych przyznaje się do braku pamięci po spożyciu, co może świadczyć o nadmiernym używaniu.

Praca pod wpływem alkoholu jest deklarowana jako „nigdy” przez 87,5% badanych, choć niewielki odsetek (2,5%) przyznaje się do takich przypadków bardzo często. Problem jazdy pod wpływem alkoholu pozostaje marginalny – 61,54% nigdy nie było świadkiem takiej sytuacji, choć 10,58% wskazuje, że czasami miało to miejsce.

Problem narkotykowy

Środki psychoaktywne są rzadkością w badanej społeczności – 94,23% badanych deklaruje, że ich nie używa. Kontakt z substancjami dotyczy tylko 5% respondentów, którzy zażywali je głównie w celach relaksacyjnych (57,14%) lub z ciekawości (42,86%). Najczęściej wymienianymi substancjami są inne formy konopi (71,43%) oraz amfetamina (57,14%), co wskazuje na najpopularniejsze środki wśród tych, którzy mieli kontakt z narkotykami.

Ostatnie zażycie narkotyków najczęściej miało miejsce w ciągu ostatniego miesiąca (57,14%), co może wskazywać na potencjalne ryzyko rozwoju uzależnienia. Większość badanych nie zna miejsc w swojej okolicy, gdzie można nabyć narkotyki (86,54%), a 72,12% nie jest w stanie ocenić dostępności tych substancji.

Problem przemocy

Przemoc domowa jest rozpoznawana przez 36,54% badanych, co wskazuje na relatywnie wysoką świadomość tego zjawiska. Jednocześnie 73,08% respondentów deklaruje, że nigdy nie doświadczyli przemocy osobiście. Mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy, wskazują, że najczęstszymi jej formami były przemoc psychiczna (80%) i fizyczna (40%). Wyniki te pokazują, że szczególną uwagę należy poświęcić przemocy psychicznej, która bywa trudniejsza do zauważenia i często jest bagatelizowana.

Podobnie wyglądają odpowiedzi badanych mieszkańców, którzy przyznali, że przemoc stosują – najczęściej przyznawali się oni do stosowania przemocy psychicznej i fizycznej (po 58,82%). W stosunku do kogo jest stosowana przemoc, najczęściej wskazuje się na małżonka (35,29%), co podkreśla konieczność wsparcia dla rodzin i małżeństw w kryzysie.

Problem uzależnień behawioralnych

Ponad połowa respondentów (55,77%) nie zna pojęcia uzależnień behawioralnych, co wskazuje na niską świadomość w tym zakresie. Najczęściej zgłaszane uzależnienia dotyczą nadmiernego korzystania z telefonu komórkowego (30,77%) oraz internetu (16,35%). Korzystanie z urządzeń elektronicznych jest codziennością dla 71,15% badanych, co potwierdza ich wszechobecność w życiu codziennym.

Czas spędzany online to najczęściej 1-3 godziny dziennie (38,71%), ale 19,35% badanych wskazuje na 3-6 godzin, co może wskazywać na ryzyko uzależnienia. Respondenci korzystają z internetu głównie do mediów społecznościowych (65,12%), kontaktu ze znajomymi (53,49%) oraz robienia zakupów (52,33%).

Problemy społeczne z perspektywy uczniów klas 4-6

Problem alkoholowy

Spożycie alkoholu przez młodszych uczniów jest stosunkowo rzadkie. Aż 90,82% badanych zadeklarowało, że nigdy nie próbowało napojów alkoholowych, natomiast 9,18% przyznało się do takich prób. Wśród uczniów, którzy mieli kontakt z alkoholem, aż 44,44% spróbowało go po raz pierwszy w wieku 8 lat lub młodszym, co wskazuje na bardzo wczesne eksperymenty. Kolejne 33,33% rozpoczęło w wieku 11-12 lat, a 22,22% w wieku 9-10 lat.

Pierwszy kontakt z alkoholem najczęściej miał miejsce podczas uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych (33,33%), a następnie w sytuacjach, gdy poczęstowali inni członkowie rodziny (16,67%) lub rodzice (11,11%). Istotnym faktem jest również, że 11,11% respondentów spróbowało alkoholu przez pomyłkę.

Problem nikotynowy

Większość uczniów (92,86%) nigdy nie paliła papierosów, a tylko 1,02% deklaruje regularne palenie. Pierwszy kontakt z papierosami u większości (71,43%) miał miejsce w wieku 11-12 lat lub starszym. Znaczna część uczniów (71,43%) zna pojęcie e-papierosów, ale tylko

15,71% uważa, że ich rówieśnicy je palą. Zaledwie 2,14% badanych deklaruje korzystanie z e-papierosów przynajmniej raz w tygodniu.

Problem narkotykowy

Zdecydowana większość uczniów (98,98%) deklaruje, że nigdy nie zażywała narkotyków ani dopalaczy. Wśród tych, którzy mieli taki kontakt, wskazywano ciekawość (50%) i nieświadome zażycie (50%) jako główne powody.

Problem przemocy

Przemoc doświadcza 25% uczniów, z czego najczęściej stosowana była przez kolegów ze szkoły (33,33%) oraz znajomych/przyjaciół (27,45%). Doznawana przemoc miała najczęściej charakter fizyczny (58,82%) lub psychiczny (35,29%). Warto podkreślić, że aż 58,82% uczniów wskazało, że osoby stosujące wobec nich przemoc nie były pod wpływem żadnych substancji psychoaktywnych.

Problem cyberprzemocy

Cyberprzemocy nigdy nie doświadczyło 80,61% badanych, ale 12,24% uczniów zetknęło się z wyzywaniem i wulgaryzmami w internecie. Ponad połowa uczniów (57,65%) definiuje cyberprzemoc jako naśmiewanie się z innych w internecie.

Problem uzależnień behawioralnych

Znacząca większość uczniów (86,22%) nie wie, czym są uzależnienia behawioralne. Codzienne korzystanie z urządzeń elektronicznych zadeklarowało 64,29% uczniów, a 42,86% spędza w internecie 1-3 godziny dziennie. Zauważalny jest także odsetek (21,43%) uczniów, którzy czuli się odrzuceni z powodu braku dostępu do technologii.

Problemy społeczne z perspektywy uczniów klas 7-8 oraz klas ponadpodstawowych

Problem alkoholowy

58,27% uczniów deklaruje, że nigdy nie próbowało alkoholu, natomiast 41,73% przyznaje, że miało z nim kontakt. Pierwszy kontakt z alkoholem najczęściej miał miejsce w wieku 15-16 lat (30,77%), a następnie w wieku 13-14 lat (22,22%). Najczęściej pierwsze spożycie alkoholu odbywało się ze znajomymi poza domem (28,21%) lub podczas rodzinnych uroczystości za zgodą dorosłych (21,37%).

Najpopularniejszym typem alkoholu jest wódka (50,5%), a następnie piwo lub cydr (38,61%). Alkohol spożywany jest głównie podczas zorganizowanych spotkań u znajomych (51,49%) oraz w domu (25,74%). 73,27% badanych nigdy nie pije alkoholu w samotności, ale 2,97% deklaruje, że zdarza się to często.

Problem nikotynowy

63,67% uczniów nigdy nie paliło papierosów, choć 5,04% przyznaje się do regularnego palenia. Pierwszy kontakt z papierosami występował najczęściej w wieku 15-16 lat (33,33%) oraz 13-14 lat (26,47%). W ostatnich 30 dniach 75,49% badanych nie paliło papierosów, a 7,84% deklaruje palenie 1-5 papierosów dziennie.

Większość uczniów (90,65%) zna pojęcie e-papierosów, a 73,81% uważa, że ich rówieśnicy je palą. 70,63% uczniów nigdy nie korzystało z e-papierosów, ale 14,68% deklaruje codzienne używanie. Głównym powodem sięgania po e-papierosy była chęć spróbowania czegoś nowego (37,84%).

Problem narkotykowy

96,76% uczniów nigdy nie zażywało narkotyków ani dopalaczy, ale 3,24% przyznaje się do takich doświadczeń. Najczęściej używane substancje to marihuana (77,78%) i amfetamina (44,44%). Główne powody zażywania to chęć dobrej zabawy (66,67%) i relaksacja (44,44%).

66,67% uczniów deklaruje zażywanie substancji psychoaktywnych w ciągu ostatniego miesiąca, co wskazuje na konieczność wzmoczonej edukacji na temat ryzyka uzależnień.

Problem przemocowy

26,98% uczniów doświadczyło przemocy, głównie ze strony kolegów ze szkoły (33,33%) oraz obcych osób (38,67%). Najczęstsze formy przemocy to zastraszanie i wyśmiewanie (66,67%) oraz przemoc fizyczna (44%). 54,67% sprawców przemocy nie było pod wpływem substancji psychoaktywnych.

29,86% uczniów uważa, że w ich szkole występuje problem przemocy, a 46,04% nie potrafi tego ocenić.

Problem cyberprzemocy

62,59% uczniów deklaruje, że nigdy nie doświadczyło cyberprzemocy, ale 27,7% zgłasza wyzywanie i wulgaryzmy w internecie. Ponadto 16,55% doznało ośmieszania, a 12,23%

rozsyłania kompromitujących zdjęć lub filmów. 8,99% badanych przyznaje się do stosowania cyberprzemocy wobec innych.

Problem uzależnień behawioralnych

79,14% uczniów nie wie, czym są uzależnienia behawioralne. Codzienne korzystanie z urządzeń elektronicznych deklaruje 84,53% badanych, a 38,72% spędza w internecie 3-6 godzin dziennie. Najczęstsze aktywności to korzystanie z mediów społecznościowych i gry komputerowe.

Problemy społeczne z perspektywy pracowników instytucji pomocowych

Najbardziej widoczne problemy społeczne

Respondenci najczęściej wskazywali uzależnienia behawioralne (64,71%) oraz nikotynizm (58,82%) jako główne problemy społeczne. Alkoholizm zajął trzecie miejsce (41,18%), a narkomania oraz przemoc rówieśnicza uzyskały po 11,76%. Co istotne, przemoc domowa nie została wskazana przez żadnego z badanych. Problemy społeczne mają więc różnorodny charakter, co wymaga zróżnicowanego podejścia w działaniach pomocowych i prewencyjnych.

Przyczyny problemów społecznych

Najczęściej wskazywaną przyczyną problemów społecznych był alkoholizm (52,94%), a także niezaradność życiowa (47,06%) i bezrobocie (41,18%). Inne czynniki, takie jak ubóstwo, narkomania czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, również były istotne, ale rzadziej wskazywane (11,76%-23,53%). Wyniki te sugerują, że wsparcie w obszarze edukacji i rozwoju kompetencji życiowych może zmniejszyć skalę problemów społecznych.

Grupy najbardziej narażone na problemy społeczne

Najbardziej zagrożeni problemami społecznymi są nieletni (58,82%), osoby samotne (47,06%) oraz osoby dorosłe (41,18%). Osoby starsze i ubogie zostały wskazane odpowiednio przez 11,76% i 23,53% respondentów. Ochrona dzieci i wsparcie dla samotnych dorosłych powinny być priorytetowe w działaniach pomocowych.

Problem alkoholowy

35,29% respondentów często spotyka się z problemem uzależnień alkoholowych, a 17,65% obserwuje takie przypadki bardzo często. Żaden z badanych nie zadeklarował braku kontaktu z tym problemem.

Najczęściej wskazywane konsekwencje to rozpad rodziny (82,35%), popadanie w konflikty (47,06%), przemoc domowa (35,29%) oraz pogorszenie zdrowia (35,29%). Problemy te mają dalekosiężny wpływ na jakość życia rodzin i społeczności lokalnych.

Problem narkotykowy

41,18% badanych uważa, że problem narkotykowy występuje na ich terenie pracy, choć 47,06% wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”. Większość respondentów (86,67%) deklaruje brak wiedzy o miejscach, gdzie można nabyć narkotyki, co może świadczyć o ograniczonej świadomości na temat lokalnych sieci dystrybucji.

Problemy przemocy

47,06% respondentów uważa, że problem przemocy domowej występuje w ich rejonie działania, ale 52,94% wskazuje, że nie jest to zauważalne. Najczęściej występującymi formami przemocy są zaniedbanie (75%), przemoc psychiczna (62,5%) oraz fizyczna (62,5%). Kobiety (100%) oraz nieletni (75%) są najczęstszymi ofiarami przemocy, a sprawcami najczęściej są osoby uzależnione (75%).

Uzależnienia behawioralne

41,18% respondentów zetknęło się z problemem uzależnień behawioralnych, z czego najczęściej dotyczyły one nadmiernego korzystania z komputera/internetu (100%). Hazard, praca, pornografia i jedzenie zostały wskazane przez 28,57% badanych.

Formy pomocy

Najczęściej oferowane formy wsparcia to poradnictwo (85,71%) oraz profilaktyka (71,43%). Terapia indywidualna i grupowa są rzadziej stosowane (14,29%), co wskazuje na potencjalne ograniczenia w dostępie do specjalistycznej pomocy.

Wnioski dotyczące działań pomocowych

Respondenci wskazali największą potrzebę szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień behawioralnych (52,94%) oraz problemów alkoholowych (41,18%). Problemy przemocy i narkomanii również są istotne, ale nieco rzadziej wskazywane jako priorytety.

Działania lokalnych władz

Jedynie 23,53% respondentów uważa, że lokalne władze podejmują odpowiednie działania, a 35,29% ma trudności z oceną ich skuteczności. Oznacza to potrzebę bardziej widocznych i skoordynowanych działań w zakresie prewencji i interwencji.

Poziom świadomości mieszkańców o instytucjach pomocowych

58,82% badanych uważa, że mieszkańcy nie są wystarczająco poinformowani o istnieniu instytucji pomocowych. To wskazuje na konieczność lepszej komunikacji i promocji dostępnych form wsparcia.

Diagnoza Problemów Społecznych – rekomendacje

Poniżej przedstawiono najważniejsze rekomendacje wypływające z przeprowadzonych badań.

Zwiększenie dostępności programów edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących spożycia alkoholu:

- Edukacja na temat odpowiedzialnej konsumpcji alkoholu, skierowana zarówno do dorosłych, jak i młodzieży. Gmina powinna rozważyć organizację kampanii edukacyjnych, które promują świadome i umiarkowane spożywanie oraz podkreślają konsekwencje zdrowotne nadmiernego picia, a także jazdy po alkoholu.
- Zwiększenie dostępności lokalnych punktów wsparcia dla osób nadużywających alkoholu, w tym rozszerzenie działań poradni leczenia uzależnień oraz organizowanie grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych.
- Wprowadzenie lub wzmocnienie programów profilaktycznych skierowanych do kobiet w ciąży, które podkreślają skutki spożywania alkoholu podczas ciąży oraz zagrożenia związane z FASD (Alkoholowy Zespół Płodowy).

Wzmocnienie działań prewencyjnych związanych z narkotykami:

- Wprowadzenie szerszych programów profilaktycznych, które edukują o szkodliwości substancji psychoaktywnych i promują alternatywne metody radzenia sobie ze stresem i napięciem, w szczególności skierowane do młodych dorosłych.
- Zacieśnienie współpracy między gminą, służbami zdrowia i policją w celu monitorowania dostępu do substancji psychoaktywnych oraz ich handlu. Warto również rozważyć wprowadzenie regularnych kampanii informacyjnych, które zwiększą świadomość społeczną na temat konsekwencji zażywania narkotyków.

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i wsparcia psychologicznego dla osób uzależnionych, a także programów interwencyjnych dla osób, które sięgają po narkotyki z powodu stresu lub presji społecznej.

Edukacja w zakresie uzależnień behawioralnych:

- Programy edukacyjne dla dorosłych, które uczą, jak świadomie i z umiarem korzystać z technologii, a także promują zdrowe nawyki cyfrowe.
- Wprowadzenie lokalnych inicjatyw, takich jak warsztaty dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, gdzie mieszkańcy mogą nauczyć się technik radzenia sobie z nadmiernym korzystaniem z telefonów, internetu i gier.
- Kampanie społeczne, które podkreślają znaczenie równowagi między życiem online a offline, szczególnie w kontekście zdrowia psychicznego.

Wzmocnienie kontroli i odpowiedzialności w handlu alkoholem:

- Regularne szkolenia dla sprzedawców alkoholu, które obejmują przepisy dotyczące sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz edukują o ich roli w ograniczaniu nadużywania alkoholu w społeczności.
- Zaostrzenie kontroli sprzedaży alkoholu w punktach handlowych, w tym prowadzenie kontroli przestrzegania zasad dotyczących weryfikacji wieku kupujących.
- Zacieśnienie współpracy z lokalnymi władzami i policją, aby monitorować miejsca, gdzie może dochodzić do nielegalnej sprzedaży alkoholu, szczególnie osobom niepełnoletnim.

Wprowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania cyberprzemocy:

- Promować kampanie społeczne na temat cyberprzemocy, skierowane do wszystkich grup wiekowych, aby zwiększyć świadomość o tym zjawisku i jego skutkach.
- Utworzenie specjalnych programów wsparcia dla osób doznających cyberprzemocy, w tym dostęp do poradnictwa psychologicznego oraz prawnego.
- Szkolenia dla nauczycieli i rodziców, aby mogli skutecznie rozpoznawać oznaki cyberprzemocy i wiedzieli, jak reagować w przypadku jej wystąpienia.

Zacieśnienie współpracy z lokalnymi społecznościami i organizacjami pozarządowymi

- Finansowanie programów profilaktycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, które już mają doświadczenie w tych obszarach.

- Wspieranie inicjatyw społecznych, takich jak grupy wsparcia, warsztaty edukacyjne, kampanie informacyjne oraz inne formy działania na rzecz zdrowia publicznego.

Dodatkowe rekomendacje w kontekście przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przemocy wśród dzieci i młodzieży:

Wzmacnianie edukacji w zakresie uzależnień od alkoholu i nikotyny:

- Organizowanie regularnych programów profilaktycznych dla uczniów, które będą podkreślały negatywne skutki spożywania alkoholu i palenia papierosów. Istotne jest, aby programy były interaktywne i uwzględniały realistyczne sytuacje, z którymi dzieci i \ młodzież może się spotkać.
- Prowadzenie kampanii informacyjnych dla rodziców na temat wpływu alkoholu i nikotyny na młodzież oraz roli dorosłych w zapobieganiu tym problemom (np. ograniczenie dostępu do alkoholu podczas rodzinnych uroczystości).
- Wzmocnienie współpracy między szkołami, ośrodkami zdrowia oraz lokalnymi organizacjami zajmującymi się uzależnieniami, aby wspólnie działać na rzecz zapobiegania.

Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie narkotyków i substancji psychoaktywnych:

- Opracowanie programów wczesnej interwencji w szkołach, z uwzględnieniem informacji o zagrożeniach związanych z narkotykami, w tym dopalaczami. Ważne jest również podkreślenie roli internetu jako kanału dystrybucji tych substancji i edukacja na temat bezpiecznego korzystania z sieci.
- Zwiększenie dostępu do specjalistycznej pomocy dla uczniów i rodziców, np. poprzez konsultacje z psychologami i terapeutami, którzy specjalizują się w problemach uzależnień.

Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy:

- Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, uczniów i rodziców dotyczących rozpoznawania oznak przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, a także skutecznych sposobów przeciwdziałania.

- Stworzenie łatwo dostępnych kanałów wsparcia dla osób doznających przemocy, np. anonimowe infolinie lub platformy internetowe, gdzie uczniowie mogą zgłaszać przemoc bez obaw przed odwetem.
- Wdrażanie programów, które promują zdrowe relacje między uczniami, np. warsztaty dotyczące rozwiązywania konfliktów, empatii i współpracy.

Uświadamianie uczniów na temat uzależnień behawioralnych:

- Zwiększenie świadomości na temat uzależnień behawioralnych, takich jak uzależnienie od internetu, gier komputerowych czy mediów społecznościowych, poprzez kampanie edukacyjne skierowane zarówno do uczniów, jak i rodziców.
- Wprowadzenie w szkołach programów, które uczą zdrowego zarządzania czasem spędzonym w internecie oraz radzenia sobie z presją korzystania z technologii w życiu codziennym.
- Organizowanie warsztatów dotyczących bezpieczeństwa w sieci, aby uczniowie mieli świadomość zagrożeń związanych z nadużywaniem technologii oraz sposobów ochrony swoich danych osobowych.

Wsparcie dla uczniów z zaburzeniami odżywiania:

- Szkolenie nauczycieli i szkolnych psychologów w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów anoreksji, bulimii i kompulsywnego objadania się, aby szybko reagować na problemy uczniów.
- Promowanie zdrowego odżywiania i stylu życia poprzez zajęcia edukacyjne, warsztaty kulinarne oraz aktywności fizyczne, które mogą wspierać uczniów w dbaniu o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne.

Zwiększenie dostępności wsparcia dla uczniów:

- Zwiększenie liczby dostępnych konsultacji z psychologami i doradcami w szkołach, aby uczniowie mieli dostęp do profesjonalnej pomocy w razie potrzeby.
- Wprowadzenie regularnych, anonimowych ankiet, które pozwolą uczniom na zgłaszanie problemów bez obaw o konsekwencje, co ułatwi monitorowanie skali problemów i umożliwi szybką reakcję.

Dane statystyczne

Dane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

	2022	2023	2024
Liczba przyjętych wniosków	41	39	37
Liczba spraw, gdzie udzielono odpowiedzi do prokuratury	22	3	2
Liczba udzielonych odpowiedzi i spraw skierowanych do Sądu	14	9	2
Liczba wezwanych na rozmowy interwencyjno-motywujące	84	44	59

Źródło: dane własne GKRPA.

Dane z Punktu Konsultacyjno-Informującego:

	2022	2023	2024
Porady udzielone przez terapeutę uzależnień	513	531	498
Liczba osób, które podjęły leczenie na oddziale zamkniętym (tzw. osoby zmotywowane)	20	21	13

Źródło: dane własne GKRPA.

Dane z MGOPS za 2024 r.:

Liczba osób, które korzystały z pomocy MGOPS ze względu na problem alkoholizmu oraz przemocy	2022	2023	2024
Alkoholizm (łącznie)	29	35	45
w tym:			
Kobiety	9	6	11
Mężczyźni	20	29	34
Przemoc domowa (łącznie)	20	36	11
w tym:			
Kobiety	10	19	8
Mężczyźni	10	17	3

Źródło: dane własne MGOPS.

Liczba rodzin korzystających z pomocy MGOPS:	2022	2023	2024
Łączna liczba rodzin, którym udzielono pomocy	284	266	269
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	29	35	28
Liczba rodzin dotkniętych problemem przemocy	20	23	4

Źródło: dane własne MGOPS.

ROZDZIAŁ II – ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy Program, zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych (wynikających z przeprowadzonej diagnozy) oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Adresatami Programu są mieszkańcy Miasta i Gminy Łopuszno, w szczególności:

- osoby uzależnione (przede wszystkim od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, ale również borykające się z innymi typami uzależnień, zwłaszcza uzależnień behawioralnych);
- członkowie rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, w tym osoby współuzależnione;
- dzieci i młodzież szkolna, w tym ze środowisk zagrożonych i z problemami wynikającymi z uzależnień (ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży);
- najbliższe otoczenie osób uzależnionych.

ROZDZIAŁ III – REALIZATORZY PROGRAMU (POSIADANE ZASOBY)

Jak zostało to już wskazane, realizatorem niniejszego programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu następujące podmioty:

1. Urząd Miasta i Gminy Łopuszno,
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łopusznie,
3. Zespół Interdyscyplinarny (ds. przeciwdziałania przemocy domowej),
4. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Łopusznie,
5. Placówki oświatowe z terenu Miasta i Gminy Łopuszno – szkoły podstawowe, ze szczególną rolą dyrektora oraz kadry pedagogicznej, Powiatowy Zespół Szkół w Łopusznie
6. Policja – Komenda Miejska Policji w Kielcach – Komisariat Policji w Strawczynie,
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach,
8. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Łopusznie ,
9. Miejsko Gminna Biblioteka Publiczna w Łopusznie,
10. Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń zdrowotnych, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki, w szczególności:
 - Placówki lecznicze oraz placówki wsparcia i przeciwdziałania uzależnieniom;
 - Stowarzyszenia lub organizacje pozarządowe;
 - Grupy samopomocowe AA, Al.-Anon, czy DDA.

ROZDZIAŁ IV – CELE PROGRAMU

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, Program „*stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia*”. Opracowane Cele niniejszego Programu, jak również Zadania (określone w następnym Rozdziale), są zatem zgodne z Narodowym Programem Zdrowia 2021-2025.

Cele Strategiczne niniejszego Programu to:

1. Rozpoznawanie specyfiki problemów uzależnień na terenie Miasta i Gminy Łopuszno oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
3. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych;
4. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez dorosłych oraz dzieci i młodzież, jak również odnośnie uzależnień behawioralnych;
5. Upowszechnianie informacji o formach poszukiwania pomocy oraz instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
6. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności w rodzinie z problemem alkoholowym;
7. Promocję zdrowego stylu życia i zachęcanie do różnorodnych form aktywności mieszkańców (bez środków uzależniających);
8. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
9. Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

ROZDZIAŁ V – ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY ICH REALIZACJI.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, w szczególności od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, uzależnieniami behawioralnymi, w tym problemem przemocy (w tym wynagrodzenie zatrudnionych specjalistów, utrzymanie punktu) – kontynuacja działania.
2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego.
3. Prowadzenie rozmów przez członków GKRPA, motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
4. Przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie zgłoszeń i pism z Policji, MGOPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w celu zapewnienia kompleksowej opieki terapeutycznej w zakresie podstawowego programu leczenia uzależnień.
6. Finansowanie kosztów sporządzenia opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
7. Współudział w organizowaniu lokalnych porad i konferencji przy udziale Policji, dyrektorów szkół, MGOPS w zakresie diagnozowania i wdrażania systemu pomocy rodzinom z problemami alkoholowymi.
8. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dyrektorami szkół, przedszkoli i Policją w rozpoznawaniu zjawisk patologicznych wśród młodzieży szkolnej pod kątem ujawniania zagrożeń spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy i innych środków uzależniających.

9. Udzielanie osobom zainteresowanym i ich rodzinom aktualnych informacji na temat dostępnych placówek pomocy oraz instytucji, które są włączone w systemowe wspieranie rodzin uwikłanych w problemy alkoholowe.

Zadanie 2

**Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkomanii,
pomocy psychospołecznej i prawnej,
a w szczególności ochrony przed przemocą domową.**

1. Umożliwianie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy np. psychologicznej, prawnej, zdrowotnej.
2. Dofinansowanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności pomoc dzieciom pokrzywdzonym (grupy wsparcia, pomoc psychologa, itp.).
3. Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.
4. Kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań.
5. Kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz finansowanie kosztów postępowań sądowych.
6. Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień, w szczególności alkoholizmu, narkomanii oraz zjawiska przemocy w rodzinie (przewodniki, ulotki, plakaty, broszury, czasopisma, książki, kampanie lokalne, gadżety itp.).
7. Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów specjalistycznych, itp. dla członków GKRPA, członków ZI ds. przemocy w rodzinie, pracowników MGOPS, nauczycieli z zakresu profilaktyki problemowej i przeciwdziałania przemocy.

Zadanie 3

**Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej
w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii,
jak również przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym,
w szczególności dla dzieci i młodzieży,
w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz
dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach
opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.**

1. Organizowanie i finansowanie profesjonalnych, autorskich programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych i terapeutyczno-wychowawczych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców (w tym również rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom).
2. Prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych.
3. Udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, w tym zakup niezbędnych ulotek, broszur, plakatów, gadżetów oraz ich dystrybucja, w szczególności dotyczących pijanych kierowców, kobiet w ciąży spożywających alkohol, przemocy w rodzinie, dopalaczy.
4. Organizowanie i finansowanie (lub współfinansowanie) spektakli profilaktycznych, zajęć, imprez, spotkań, wyjazdów profilaktycznych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych integrujących społeczność lokalną, promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu.
5. Organizowanie i finansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, tworzenie dzieciom, młodzieży i dorosłym warunków do spędzania czasu wolnego (np. wyjazdy, zabawy, koła zainteresowań, kluby).
6. Wspieranie i finansowanie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu.
7. Organizowanie konkursów mających podłoże profilaktyczne i promujących zdrowy styl życia, zakup nagród, upominków, poczęstunku dla uczestników.

8. Współfinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia.
9. Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych, w tym uzależnień i przemocy na terenie gminy/miasta.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Wspieranie działań profilaktycznych podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne działające na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym.
2. Współdziałanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.
3. Kontynuowanie współpracy z Policją w zakresie kontroli przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez placówki korzystające z zezwoleń na handel napojami alkoholowymi na terenie gminy/miasta.
4. Współpraca z Policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przeprowadzanie spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą w szkołach.
5. Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.
6. Dofinansowanie programów dla osób uzależnionych od alkoholu, realizowanych przez stowarzyszenia działające na terenie gminy/miasta.
7. Współfinansowanie działań sportowych i rekreacyjnych realizowanych przez kluby

sportowe z terenu gminy/miasta mające na celu profilaktykę.

8. Współdziałanie z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.
9. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.
2. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w podmiotach prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
3. Współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Dofinansowanie zatrudnienia socjalnego osobom uzależnionym od alkoholu po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego poprzez wspomaganie działalności Centrum Integracji Społecznej – w przypadku utworzenia CIS.

ROZDZIAŁ VI – PRZEWIDYWANE REZULTATY

Przewidywane efekty działań podjętych w ramach realizacji niniejszego Programu obejmują przede wszystkim:

- stały spadek liczby osób dotkniętych uzależnieniami;
- łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu;
- rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny;
- wzrost świadomości dzieci i młodzieży na temat negatywnych skutków uzależnień
 - w szczególności co do wpływu na zdrowie oraz rodzinę (relacje);
- wzrost aktywności instytucji pomocowych, powiązany z wzrostem zaufania do tychże instytucji;
- powszechna wiedza sprzedawców alkoholu na temat ich odpowiedzialności oraz podstawowych regulacji prawnych dot. sprzedaży alkoholu.

Prognozowane zmiany Gmina Łopuszno osiągnie poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.

ROZDZIAŁ VII – FINANSOWANIE ZADAŃ

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie będą środki finansowe budżetu Miasta i Gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczany na realizację programu.

Klasyfikacja budżetowa obejmuje dział 851 (Ochrona zdrowia), rozdział 85153 (Zwalczanie Narkomanii) oraz 85154 (Przeciwdziałanie Alkoholizmowi).

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki, pozyskiwane z tzw. „opłat za małpki” na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Poza wyżej wymienionymi źródłami finansowania, Gmina może uwzględnić w budżecie dodatkowe środki własne, w związku z realizacją zadań wynikających z niniejszego Programu.

Urząd Miasta i Gminy, przy udziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uwzględniając postanowienia uchwały budżetowej, co roku przedstawiają Burmistrzowi szacowane koszty realizacji zadań w postaci planu finansowego. Plan ten w szczególności uwzględniać musi:

- koszty realizacji zadań profilaktycznych;
- koszty kursów i szkoleń;
- wynagrodzenia członków GKRPA;
- koszty związane z utrzymaniem Punktu Konsultacyjnego.

Plan finansowy, z uwagi na kilkuletnią perspektywę realizacji niniejszego Programu, może być modyfikowany i zmieniany w danym roku jego realizacji, z uwzględnieniem przesunięć środków między zadaniami.

ROZDZIAŁ VIII – GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. inicjowanie działań zmierzających do orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu od alkoholu osób zgłoszonych jako nadużywające alkoholu,
2. podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu:
 - udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia,
 - motywowanie do podjęcia terapii odwykowej,
 - udzielanie informacji o działających grupach wsparcia, klubach i stowarzyszeniach abstynenckich,
3. kontrolowanie przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
4. propagowanie i popularyzowanie wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
5. współpraca z organizacjami, placówkami, instytucjami i osobami fizycznymi związanymi z problematyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
6. opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
7. udzielanie stosownego wsparcia i informacji ofiarom przemocy domowej o możliwości ich powstrzymania, a także prowadzenie do uruchomienia interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
8. udzielanie informacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i powiatu, które zajmują się profesjonalną i systemową pomocą dla osób i rodzin z problemem alkoholowym lub występowaniem przemocy domowej,
9. w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym, stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” i współpraca z zespołem interdyscyplinarnym działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a także innymi podmiotami (np. fundacje, stowarzyszenia) mająca na celu prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych.

Zasady wynagradzania Członków Komisji

Osobom powołanym w skład GKRPA przysługuje wynagrodzenie za pracę w Komisji. Do podstawowych obowiązków wszystkich członków Komisji należy m.in. udział w posiedzeniach Komisji, prowadzenie rozmów motywujących z osobami kierowanymi do Komisji, przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Za bieżącą pracę i udział w posiedzeniu komisji ustala się dla wszystkich członków komisji ryczałt miesięczny w wysokości 300,00 zł brutto (słownie: trzysta złotych 00/100).
2. Podstawę do naliczania ryczałtu miesięcznego stanowi lista obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji, zatwierdzona przez jej Przewodniczącego.
3. W przypadku nieobecności członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na posiedzeniach komisji wysokość wynagrodzenia ryczałtowego umniejsza się proporcjonalnie do nieobecności, stosując się do zasady:
 - w przypadku jednego posiedzenia w miesiącu wynagrodzenie nie przysługuje;
 - w przypadku więcej niż jednego posiedzenia w miesiącu przysługujące wynagrodzenie należy podzielić przez liczbę odbywających się w danym miesiącu posiedzeń, a następnie uzyskaną kwotę należy pomnożyć przez liczbę stwierdzonych obecności członka komisji w danym miesiącu na posiedzeniu komisji.
4. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży na szkolenia i konferencjach, na posiedzenia sądu w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego, kontroli w sklepach oraz innych podróży służbowych. Zwrot kosztów przysługuje w wysokości udokumentowanej biletami lub fakturami obejmującymi cenę biletu, typu opłata za przejazd drogami płatnymi i autostradami, postój w strefie płatnego parkowania, miejsca parkingowego i inne niezbędne wydatki wiążące się bezpośrednio z odbywaniem podróży.
5. Prowadzenie obsługi administracyjno-technicznej Komisji powierza się Sekretarzowi Komisji.

ROZDZIAŁ IX – MONITORING I EWALUACJA

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania niniejszego Programu na terenie Miasta i Gminy Łopuszno, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2c ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Burmistrz Miasta i Gminy Łopuszno sporządza, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z niniejszego Programu, i przesyła ją do tegoż Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Realizatorem niniejszego Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wobec tego, podstawowym dokumentem w procesie monitoringu, stanowiącym również podstawę do wypełnienia przez Burmistrza ww. ankiety, będą coroczne raporty realizacji zadań opracowywane przez Przewodniczącego GKRPA we współpracy z Dyрекcją MGOPS. Raporty takie sporządzane będą do końca lutego roku następującego po roku, którego dotyczyć będzie raport. Dokument ten będzie opracowany w oparciu o sprawozdania (raporty cząstkowe) jednostek organizacyjnych Gminy z realizacji wyznaczonych dla nich zadań oraz wszelkie dane uzyskane od podmiotów publicznych oraz prywatnych zaangażowanych w politykę społeczną, w tym w szczególności przeciwdziałanie uzależnieniom. Raport ten, Przewodniczący GKRPA przedstawia Burmistrzowi w formie informacji o stanie wdrażania Programu.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Burmistrz sporządza raport z wykonania w danym roku Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Miejskiej w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

ROZDZIAŁ X – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.01.2025 r. do dnia 31.12.2028 r.
2. Działalność GKRPA jest finansowana w ramach realizacji niniejszego Programu.
3. Nadzór i koordynację nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Łopuszno.
4. Przy realizacji programu należy współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami statutowo zobowiązanymi do rozwiązywania problemów alkoholowych, problemu narkomanii, a także innych uzależnień (zwłaszcza behawioralnych).

RAMOWY PLAN REALIZACJI I FINANSOWANIA ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ŁOPUSZNO NA ROK 2025 r.

l.p.	Typ zadania	Sposób realizacji	Adresaci przedsięwzięcia	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt realizacji
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, w szczególności od alkoholu i substancji psychoaktywnych.	1. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, uzależnieniami behawioralnymi, w tym problemem przemocy (w tym wynagrodzenie zatrudnionych specjalistów, utrzymanie punktu) – kontynuacja działania.	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin	Rok 2025	GKRPA	79 680,00 zł
		2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego.	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin	Rok 2025	GKRPA	
		3. Prowadzenie rozmów przez członków GKRPA, motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin	Rok 2025	GKRPA	

		4. Przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie zgłoszeń i pism z Policji, MGOPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin	Rok 2025	GKRPA	
		5. Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w celu zapewnienia kompleksowej opieki terapeutycznej w zakresie podstawowego programu leczenia uzależnień.	Placówki terapeutyczne	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	
		6. Finansowanie kosztów sporządzenia opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	Biegli sądowi	Rok 2025	GKRPA	1000,00 zł
		7. Współudział w organizowaniu lokalnych porad i konferencji przy udziale Policji, dyrektorów szkół, MGOPS w zakresie diagnozowania i wdrażania systemu pomocy rodzinom z problemami alkoholowymi.	Członkowie GKRPA, uczniowie, nauczyciele, rodzice, policja	Rok 2025	GKRPA	1000,00 zł

		8. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dyrektorami szkół, przedszkoli i Policją w rozpoznawaniu zjawisk patologicznych wśród młodzieży szkolnej pod kątem ujawniania zagrożeń spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy i innych środków uzależniających.	Dyrektorzy szkół	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	
		9. Udzielanie osobom zainteresowanym i ich rodzinom aktualnych informacji na temat dostępnych placówek pomocy oraz instytucji, które są włączone w systemowe wspieranie rodzin uwikłanych w problemy alkoholowe.	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin	Rok 2025	GKRPA	
II.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.	1. Umożliwianie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy np. psychologicznej, prawnej, zdrowotnej.	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin	Rok 2025	Punkt konsultacyjny	

		2. Dofinansowanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności pomoc dzieciom pokrzywdzonym (grupy wsparcia, pomoc psychologa, itp.).	Specjalistyczne miejsca pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	1000,00 zł
		3. Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.	Osoby doznające przemocy	Rok 2025	GKRPA MGOPS	
		4. Kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań.	Osoby podlegające leczeniu	Rok 2025	GKRPA	1000,00 zł
		5. Kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz finansowanie kosztów postępowań sądowych,	Osoby podlegające leczeniu	Rok 2025	GKRPA	2000,00 zł

		6. Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień, w szczególności alkoholizmu, narkomanii oraz zjawiska przemocy w rodzinie (przewodniki, ulotki, plakaty, broszury, czasopisma, książki, kampanie lokalne, gadżety itp.).	Mieszkańcy Miasta i Gminy Łopuszno	Rok 2025	GKRPA	1120,00 zł
		7. Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów specjalistycznych, itp. dla członków GKRPA, członków ZI ds. przemocy w rodzinie, pracowników MGOPS, nauczycieli z zakresu profilaktyki problemowej i przeciwdziałania przemocy.	GKRPA, ZI ds. przemocy w rodzinie, MGOPS, nauczyciele	Rok 2025	GKRPA	10 000,00 zł
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, jak również przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w	1. Udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, w tym zakup niezbędnych ulotek, broszur, plakatów, gadżetów oraz ich dystrybucja, w szczególności dotyczących pijanych kierowców, kobiet w ciąży spożywających alkohol, przemocy w rodzinie, dopalaczy.	GKRPA	Rok 2025	GKRPA	6000,00 zł

	szczegółności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	2. Organizowanie i finansowanie (lub współfinansowanie) spektakli profilaktycznych, zajęć, imprez, spotkań, wyjazdów profilaktycznych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych integrujących społeczność lokalną, promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu.	GKRPA, Uczniowie miejscowych szkół, głównie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	2 000,00 zł
		3. Organizowanie i finansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, tworzenie dzieciom, młodzieży i dorosłym warunków do spędzania czasu wolnego (np. wyjazdy, zabawy, koła zainteresowań, kluby).	Uczniowie miejscowych szkół, głównie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	5 000,00 zł
		8. Wspieranie i finansowanie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu.	Uczniowie miejscowych szkół, głównie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	10 000,00 zł

		9. Organizowanie konkursów mających podłoże profilaktyczne i promujących zdrowy styl życia, zakup nagród, upominków, poczęstunku dla uczestników.	Uczniowie miejscowych szkół, głównie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	5 000,00 zł
		6. Współfinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia.	Uczniowie miejscowych szkół, głównie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	10 000,00 zł
		7. Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych, w tym uzależnień i przemocy na terenie gminy/miasta.	Mieszkańcy Miasta i Gminy Łopuszno	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	
IV.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.	1. Wspieranie działań profilaktycznych podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne działające na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym.	GKRPA	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	1000,00 zł

		2. Współdziałanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.	GKRPA, MGOPS	Rok 2025	GKRPA, MGOPS	
		3. Kontynuowanie współpracy z Policją w zakresie kontroli przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez placówki korzystające z zezwoleń na handel napojami alkoholowymi na terenie gminy/miasta.	GKRPA Policja	Rok 2025	GKRPA Policja	
		4. Współpraca z Policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przeprowadzanie spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą w szkołach.	GKRPA Policja	Rok 2025	GKRPA Policja	

		5. Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.	podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	1000,00 zł
		6. Dofinansowanie programów dla osób uzależnionych od alkoholu, realizowanych przez stowarzyszenia działające na terenie gminy/miasta	stowarzyszenia	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	
		7. Współfinansowanie działań sportowych i rekreacyjnych realizowanych przez kluby sportowe z terenu gminy/miasta mające na celu profilaktykę.	Kluby sportowe	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	3000,00 zł
		8. . Współdziałanie z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.	GKRPA	Rok 2025	GKRPA	
		9. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.	GKRPA	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	1000,00 zł

V.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.	GKRPA	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	4 000,00 zł
		2. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w podmiotach prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.	GKRPA	Rok 2025	GKRPA	
		3. Współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	GKRPA	Rok 2025	Według zgłaszanych ofert	
VI.	Zadania wynikające z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wynagrodzenie członków komisji	GKRPA	Rok 2025	GKRPA	25 200,00 zł
Razem						170 000 zł

Uzasadnienie

Konieczność opracowania Programu wynika bezpośrednio z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2023 poz. 2151).

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Łopuszno z lat poprzednich. Określa on lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, a tym samym niejednokrotnie ze zjawiskami przemocy, środków odurzających czy uzależnień behawioralnych. Program jest adresowany do całej społeczności Gminy Łopuszno, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych (od substancji psychoaktywnych, czy uzależnień behawioralnych) osób współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, a także do dzieci i młodzieży.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napojów nieprzekraczających 300ml.

Gminny Program na lata 2025-2028 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Łopuszno na lata 2025-2028 jest zasadne.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Łopusznie

**Sławomir
Mariusz Staszczyk**